

Meddelande från kommissionen – Fastställande av arbetsplanen som fastställer en vägledande förteckning över sektorer för antagande av sektorsvisa och sektorsövergripande referensdokument, enligt förordning (EG) nr 1221/2009 om organisationers frivilliga deltagande i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas)

(Text av betydelse för EES)

(2011/C 358/02)

1. INLEDNING

Den 16 juli 2008 antog kommissionen handlingsplanen för hållbar konsumtion och produktion samt en hållbar industripolitik⁽¹⁾. Enligt planen skulle gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) omarbetas. Gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning är ett viktigt verktyg för att kommissionens mål för hållbar konsumtion och produktion ska uppnås.

Den omarbetade Emas-förordningen, (EG) nr 1221/2009 av den 25 november 2009⁽²⁾, trädde i kraft den 10 januari 2010. Målet med Emas är att främja en fortsatt förbättring av organisationers miljöprestanda genom att

- organisationer fastställer och genomför miljöledningssystem,
- effekten av dessa system systematiskt, objektivt och regelbundet utvärderas,
- information ges om miljöprestanda,
- det finns en öppen dialog med allmänheten och andra intressenter,
- anställda i organisationer aktivt engagerar sig och får lämplig utbildning.

En av nyheterna i den omarbetade förordningen är konceptet sektorsvisa referensdokument som identifierar bästa praxis för miljöledning, sektorsvisa indikatorer för miljöprestanda och fastställer vid behov riktmärken för kvalitet och klassificeringssystem som anger nivåer för miljöprestanda.

Även om det huvudsakliga målet med att utveckla sektorsvisa referensdokument är att stöda och vägleda Emas-företag inom en specifik sektor, och bidra till harmoniserad och förbättrad tillämpning av Emas-förordningen, kan det stöd och den vägledning dessa dokument erbjuder även användas inom en viss sektor för att förbättra miljöprestanda oberoende av Emas-registrering.

Sektorsvisa referensdokument inom Emas kommer även att bidra till att bana väg för resurseffektivitet, genom att definiera sektorsspecifika riktmärken och indikatorer för goda resultat.

Enligt den omarbetade Emas-förordningen ska en arbetsplan fastställas som fastställer en vägledande förteckning över sektorer, inom vilka sektorsvisa referensdokument kommer att prioriteras, inom ramarna för förordningen.

⁽¹⁾ KOM(2008) 397 slutlig.

⁽²⁾ EUT L 342, 22.12.2009, s. 1.

2. VÄGLEDANDE FÖRTECKNING ÖVER SEKTORER

Den vägledande förteckningen över sektorer, som läggs fram i bilagan, fastställdes genom en kombination av inlägg och uppgiftskällor som i sin tur tog i beaktande ett flertal faktorer och strategier. Följande huvudkriterier togs i beaktande:

1. Sektorns miljöpåverkan inom gemenskapen.
2. Nivån på deltagande i Emas inom sektorn.
3. Potentialen för miljöförbättringar i sektorns "värdekedja".

2.1 Sektorns miljöpåverkan inom gemenskapen

En del av analysen utgjordes av en jämförelse av miljöeffekterna hos de olika ekonomiska sektorer som kunde komma att falla inom ramarna för referensdokument. Informationen som användes hade validerats av centrumet för miljödata om resurser och produkter (Eurostat). Detta resulterade i en lista över "topp 20"-sektorer, listade enligt deras sammanlagda miljöeffekter överlag⁽¹⁾, uträknade på basis av fyra indikatorer: global uppvärmningspotential, försurningspotential, potential att fotokemiskt bilda marknära ozon och potential att bidra till övergödning av haven.

Resultaten i rapporten *Environmental Impact of Products (EIPRO) — Analysis of the Life Cycle Environmental Impacts related to the final Consumption of the EU-25* publicerad i maj 2006⁽²⁾ togs även i beaktande. Resultaten i studien bygger på livscykelanalys, vilket inkluderar följande stadier i livscykeln: utvinning, transport, tillverkning, användning och avfallshantering, för produkter som konsumeras i EU av privat-hushåll och den offentliga sektorn.

Rapporten *Key messages on material resource use and efficiency in Europe: Insights from environmental extended input-output analysis and material flow accounts* av ETC/SCP — European Topic Centre on Sustainable Consumption and Production for the European Environmental Agency⁽³⁾ togs även i beaktande. I rapporten används materialflödesräkenskaper, och rapporten identifierar slutliga produktgrupper vars större andel av den totala resursanvändningen förädlades av inhemsk slutkonsumtion.

Utvärderingen påvisade att kriteriet om miljöpåverkan var särskilt viktigt för följande specifika sektorer: jordbruk, byggnadsverksamhet, livsmedels- och dryckesproduktion, avfallshantering och tillverkning av elektriska och elektroniska produkter.

2.2 Deltagande i Emas

Uppgifter om deltagande i Emas inom de olika sektorerna togs även i beaktande, som ett av huvudkriterierna vid prioriteringen. Enligt skäl 25 i Emas-förordningen ska sektorsvisa referensdokument produceras för att "se till att denna förordning tillämpas på ett enhetligt sätt". Det är av vikt att sektorsvisa referensdokument täcker sektorer inom vilka deltagande i Emas är högre, och således bidrar till en snabbare harmoniserad tillämpning av förordningen. För prioriteringen definierades högre deltagande som mer än 100 Emas-registrerade organisationer aktiva inom sektorn i EU.

Följande sektorer har fler än 100 Emas-registrerade företag: byggnadsverksamhet, livsmedels- och dryckesproduktion, offentlig förvaltning, turism, avfallshantering och tillverkning av metallvaror.

⁽¹⁾ http://www.eu-smr.eu/infocenter/documents/IH_2010-004_Reply_Environmental-pressure-by-NACE-Code_15112010.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/environment/ipp/pdf/eipro_report.pdf

⁽³⁾ <http://scp.eionet.europa.eu/publications/1234>

2.3 Potentialen för miljöförbättringar i sektorns "värdekedja"

Värdekedja avser vanligtvis relaterade typer av verksamhet med ursprung i formgivning och utveckling av en vara eller tjänst, tillverkning, marknadsföring och försäljning, eftermarknadsservice, bortskaffande och återvinning.

Emas utgör sedan tidigare en bra plattform för livscykel tänkande då såväl direkta som indirekta aspekter tas i beaktande, vilket innebär en mer genomgripande strategi för miljöledning med potential att beakta hela värdekedjan.

Med anledning av detta beaktades urvalet av sektorer med goda förutsättningar för att pådriva miljöförbättringar utigenom deras värdekedja, eftersom det även kommer att bidra till ytterligare hållbarhet i en vidare mening, då man beaktar möjliga direkta och indirekta effekter inom olika sektorer.

I synnerhet större företag och myndigheter befinner sig i en stark position att influera marknaden genom att tillämpa miljöledningssystem inom värdekedjan, vilket pekar på att, i denna beräkning, sektorerna med stor potential för miljöförbättringar inom värdekedjan var följande: biltillverkning, telekommunikation, handel, turism och offentlig förvaltning.

3. SLUTSATS

Valet av prioriterade sektorer för vilka sektorsvisa referensdokument kommer att utarbetas fastställdes först och främst enligt de enskilda sektorernas miljökonsekvenser, deltagande i Emas inom sektorn och potentialen för miljöförbättring i värdekedjan.

Detta resulterade i en vägledande förteckning över sektorer, beskriven som bilaga, till vilka sektorsvisa referensdokument kan tillföra värde, bidra till att minimera miljökonsekvenser, försäkra att Emas-förordningen tillämpas harmoniskt, främja positiv synergi med befintliga instrument och dagens politik samt fungera som en drivkraft för ökad hållbarhet i en vidare mening.

Då vissa av dessa sektorer karaktäriseras av förekomsten av ett stort antal små och medelstora företag, kommer de sektorsvisa referensdokumenten att ta i beaktande strukturen och arbetsmetoderna hos mikro- och småföretag, som vanligtvis inte är lika formella och dokumenterade som i stora företag, som ett sätt att hjälpa små och medelstora företag tillämpa Emas enligt deras storlek, finansiella kapacitet och organisationskultur.

Denna arbetsplan anger de sektorer för vilka kommissionen kommer att utarbeta sektorsvisa Emas-referensdokument inom de närmaste fem åren. Kommissionen kan komma att se över förteckningen när som helst, på basis av de erfarenheter som erhålls vid tillämpningen. I enlighet med artikel 46.3 i förordningen ska denna arbetsplan dessutom göras tillgänglig offentligt och regelbundet uppdateras.

BILAGA

Vägledande förteckning över prioriterade sektorer ⁽¹⁾

- Handel.
 - Turism.
 - Byggnadsverksamhet.
 - Offentlig förvaltning.
 - Jordbruk – Växtodling och Djurproduktion.
 - Tillverkning av elektroniska och elektriska produkter.
 - Biltillverkning.
 - Tillverkning av metallvaror, utom maskiner och apparater.
 - Livsmedels- och dryckesproduktion.
 - Avfallshantering.
 - Telekommunikation.
-

⁽¹⁾ Det bör understrykas att detta är en vägledande förteckning, enligt paragraf 3 i artikel 46 i förordning (EG) nr 1221/2009. Kommissionen kan när som helst komma att se över denna förteckning.